

การจดทะเบียนรับรองพันธุ์

1. ผู้ที่จะขอให้สมาคมฯ รับรองพันธุ์ได้ ต้องเป็นสมาชิกของสมาคมโคเนื้อพันธุ์
กำแพงแสนและแจ้งสัญลักษณ์เครื่องหมายฟาร์มไว้กับสมาคมฯ เรียบร้อยแล้ว

2. โคที่จะได้รับการจดทะเบียนรับรองพันธุ์ ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

2.1 กรณีจดทะเบียน D1

- มีลักษณะและคุณสมบัติตรงกับมาตรฐานความเป็นเลิศของโคพันธุ์
กำแพงแสน
- ปรากฏตราเครื่องหมายฟาร์ม และเครื่องหมายประจำตัวโคอย่างถาวร
(ควรประทับเบอร์ข้างตัว แต่อนุโลมให้ใช้เบอร์สักได้ใบหูได้ เบอร์หูต้องมี
อักษรย่อของฟาร์มด้วย)
- อายุ 6 เดือนขึ้นไป

2.2 กรณี จดทะเบียน D₂ - D₅

- เป็นลูกของพ่อ-แม่ที่ได้รับการจดทะเบียนรับรองพันธุ์จากสมาคมฯ แล้ว
- มีลักษณะและคุณสมบัติตรงกับมาตรฐานความเป็นเลิศของโคพันธุ์
กำแพงแสน
- มีบันทึกวันคลอด เลขทะเบียนพ่อ เลขทะเบียนแม่ ที่แน่นอน
- ปรากฏตราเครื่องหมายฟาร์ม และเครื่องหมายประจำตัวโคอย่างถาวร
(ควรประทับเบอร์ข้างตัว แต่อนุโลมให้ใช้เบอร์สักได้ใบหูได้ เบอร์หูต้องมี
อักษรย่อของฟาร์มด้วย)
- อายุ 6 เดือนขึ้นไป

3. เจ้าของโค กรอกแบบฟอร์ม เพื่อขอจดทะเบียนโคและยื่นต่อเจ้าหน้าที่ของสมาคมฯ
พร้อมแนบภาพถ่ายตัวโคที่ขอจดทะเบียน (ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของสมาคมฯ ไปตรวจรับรองไม่

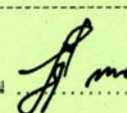

จำเป็นต้องแนบภาพถ่าย เจ้าของโคต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการเดินทางตามที่สมาคมฯ กำหนด)

4. สมาคมโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนออกใบรับรองพันธุ์ ให้แก่โคเป็นรายตัว โดยเจ้าของโค ต้องจ่ายค่าธรรมเนียมตามที่สมาคมฯ กำหนด แต่ถ้าเจ้าของโคต้องการเพียงแต่บันทึกประวัติโคไว้ในสมุดประวัติ (Herd Book) ของสมาคม ก็ไม่ต้องจ่ายค่าธรรมเนียมดังกล่าว

5 หากมีการเปลี่ยนแปลงเจ้าของโค ให้เจ้าของโครายใหม่ แจ้งต่อสมาคมโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน เพื่อเปลี่ยนแปลงประวัติและสมาคมฯ จะออกใบรับรองพันธุ์ให้ใหม่ (ต้องคืนใบรับรองพันธุ์ใบเดิมและจ่ายค่าธรรมเนียมตามที่สมาคมฯ กำหนดแต่หากไม่ต้องการใบรับรองพันธุ์ก็ไม่ต้องจ่ายค่าธรรมเนียม)

ตัวอย่างใบรับรองพันธุ์ประวัติ

สมาคมโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน				
Kamphaengsaen Beef Breeders' Association				
ชื่อโค	เพศ	เบอร์	เครื่องหมาย	วันเกิด
	F	MF46079	MSF	12-06-46
พัฒนาพันธุ์โดย	มาตรฐานฟาร์ม	เจ้าของปัจจุบัน	มาตรฐานฟาร์ม	ระดับ
				D3
U.K.0130 RAMBO				
SAMSON U.K.1035U.K.10/35 M0005				
K 32/83				
ARNO 18/41 D2 M0458				
TETTENHALL REGAIN				
U.K.13 80291				
B-479				
MSF MF46079 D3 F1122				
BENGALI				
U.K.3139 JIANT C0097				
B-185				
LADY 315 18/44 D2 F0462				
U.K.0130 RAMBO				
U.K.1939 80299				
U.K.5				
นน.แรกคลอด 28.0 กก. นน.205วัน 0.0 กก. นน.365วัน 0.0 กก.				
วันจดทะเบียน 01-12-47 นายทะเบียน นายกสมาคม 				

ถาม – ตอบ เกี่ยวกับทะเบียนพันธุ์ประวัติ

1. การจดทะเบียนรับรองพันธุ์ประวัติ มีประโยชน์อย่างไร ?

- เป็นข้อมูลทางสถิติว่าใครมีโคพันธุ์กำแพงแสนอยู่ที่ไหน จำนวนเท่าไร ?
- เป็นการรับรองว่าโคตัวนั้นเป็นโคพันธุ์กำแพงแสนจริง เพราะโคตัวไหนที่ลักษณะไม่ตรงกับมาตรฐานความเป็นเลิศของพันธุ์กำแพงแสน สมาคมก็ไม่จดทะเบียนให้ จึงเป็นประโยชน์ในการซื้อ – ขายโคของสมาชิก โดยเฉพาะอย่างยิ่งสมาชิกรายใหม่
- เป็นประโยชน์ในการพัฒนาโคพันธุ์กำแพงแสนให้มีคุณภาพและมุ่งสู่การเป็นพันธุ์แท้ (D5) และเป็นพันธุ์แท้ที่มีคุณภาพ เจ้าของโคก็สามารถขายได้ราคาสูงขึ้นตามระดับการพัฒนา (โปรดดูราคาจากเรื่องตลาดกลาง)

2. เป็นสมาชิกสมาคมโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสนแต่ยังไม่มีเครื่องหมายฟาร์มจะขอจดทะเบียนรับรองพันธุ์ได้หรือไม่ ?

- ไม่ได้ ต้องกำหนดเครื่องหมายฟาร์ม และขอจดทะเบียนเครื่องหมายฟาร์มพร้อมทั้งอักษรย่อของฟาร์มก่อน เครื่องหมายฟาร์มนี้ต้องประทับอยู่บนตัวโคที่ขอจดทะเบียนด้วย (อนุโลมให้ใช้เบอร์สั๊กแทนได้ ดูจากเรื่องการจดทะเบียนรับรองพันธุ์)

เครื่องหมายฟาร์มที่ติดอยู่บนตัวโคจะเป็นเครื่องรับรองชื่อเสียงของฟาร์ม

โดยปกติหากโคตัวใดมีเครื่องหมายฟาร์มติดอยู่แต่โคตัวนั้นเกิดเป็นหมัน เจ้าของฟาร์มจะประทับอักษร S (Slaughter = โรงฆ่าสัตว์) ที่สะโพกด้านขวาเพื่อไม่ให้ผู้ที่ซื้อไป นำไปหลอกขายต่อซึ่งจะทำให้เสียชื่อฟาร์ม

3. โคที่จะจดทะเบียนรับรองพันธุ์จะต้องมีเลขประจำตัวโคแบบถาวร (เบอร์ร้อน หรือเบอร์สักหู) อยากทราบว่าควรกำหนดเลขประจำตัวโคอย่างไร ?

- เจ้าของฟาร์มสามารถกำหนดเลขประจำตัวโคของตนเองได้ แต่ทางสมาคมฯ เสนอว่าเพื่อเป็นรูปแบบเดียวกันควรกำหนดดังนี้

* กรณีที่มีโคตลอดในฟาร์มไม่เกิน 100 ตัวต่อปี กำหนด 2 เลขหน้าเป็นปีเกิด 2 เลข หลังเป็นลำดับตัวโคที่เกิด เช่น 4702 คือโคเกิดปี 2547 ตัวที่ 2

* กรณีที่มีโคตลอดในฟาร์มเกิน 100 ตัว แต่ไม่เกิน 1,000 ตัวต่อปี กำหนด 2 เลข หน้าเป็นปีเกิด 3 เลขหลังเป็นลำดับที่

4. สมาชิกสมาคมฯ มีเป็นร้อยรายหากกำหนดหมายเลขประจำตัวโคระบบเดียวกัน คงจะมีเบอร์โคซ้ำกันจะเป็นปัญหาหรือไม่ ?

- เบอร์โคแต่ละฟาร์มอาจจะมีซ้ำกัน แต่เครื่องหมายฟาร์มและอักษรย่อของฟาร์มจะไม่ซ้ำกัน บนตัวโคจะต้องมีทั้งเครื่องหมายฟาร์มและเลขประจำตัวโค จึงไม่ทำให้เกิดการสับสน และที่สำคัญคือเมื่อโคตัวนั้นจดทะเบียนรับรองพันธุ์แล้ว ในการอ้างอิงต่าง ๆ ควรใช้เลขทะเบียนที่ปรากฏอยู่ในใบพันธุ์ประวัติเพราะจะไม่มีซ้ำกัน และจากเลขทะเบียนนั้นจะสามารถทราบได้ว่า เป็นของใคร เบอร์อะไรมีสายตระกูลอย่างไร เป็นต้น

5. พ เลขรแท้ 3216 D1 M0001 ที่ปรากฏในใบพันธุ์ประวัติหมายความว่าอย่างไร ?

- ความหมายดังนี้

พ	=	เครื่องหมายฟาร์ม
เพชรแท้	=	ชื่อโค
3216	=	เลขประจำตัวโค ซึ่งเจ้าของฟาร์มกำหนดเอง
D1	=	ระดับการพัฒนา
M0001	=	เลขทะเบียนซึ่งสมาคมกำหนดให้

(M = MALE หมายถึงเพศผู้, F = FEMALE หมายถึงเพศเมีย)

6. โคที่ซื้อโดยไม่ทราบพ่อ แม่ และวันเกิดจะจดทะเบียนรับรองพันธุ์ได้หรือไม่ ?

ตามปกติโคที่จดทะเบียนรับรองพันธุ์ได้จะต้องทราบอย่างน้อย 3 อย่าง คือ พ่อ แม่ และวันเกิด หรือถ้าจะให้สมบูรณ์กว่านั้นก็ควรมีน้ำหนักแรกคลอด น้ำหนักหย่านม และน้ำหนัก 1 ปี อย่างไรก็ตามสำหรับโคที่จะจดทะเบียนระดับ D1 ถึงไม่มีประวัติต่าง ๆ ข้างต้น แต่ลักษณะภายนอกเข้ามาตรฐานความเป็นเลิศของโคพันธุ์กำแพงแสน และผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการซึ่งสมาคมแต่งตั้ง สมาคมก็รับจดทะเบียนให้แต่จะมีอักษร N อยู่หลังเลขทะเบียน เช่น OK 4412 D1 F0506 N ซึ่งคุณค่าของพันธุ์ประวัติที่มี N พ่วงท้ายจะต่ำกว่าพันธุ์ประวัติปกติมาก

สำหรับโคที่จะจดทะเบียน D₂ – D₅ จำเป็นจะต้องมีพ่อ แม่ และวันเกิดที่แน่ชัด และต้องเป็นพ่อ แม่ที่จดทะเบียนแล้วเท่านั้น

7. มีแม่ D1 แต่ยังไม่ได้จดทะเบียน ผสมกับน้ำเชื้อพ่อ D1 เลขทะเบียน M0001 สามารถจดทะเบียนลูกเป็น D2 ได้หรือไม่

- ได้ แต่ต้องขอจดทะเบียนแม่ให้เรียบร้อยเสียก่อน (ขอจะทะเบียนพร้อมกันเลขก็ได้) มิฉะนั้น แล้วลูกจะมีสิทธิจดทะเบียนได้เป็น D1 เท่านั้น

8. จะขอจดทะเบียนโค D2 หากกรอกเบอร์พ่อ – แม่ ลงในแบบฟอร์มโดยไม่มีเลขทะเบียนพ่อ – แม่มาด้วยได้หรือไม่

- ได้ แต่เจ้าหน้าที่จะต้องใช้เวลาค้นหาหาพอสสมควรว่า พ่อ – แม่ โคดังกล่าวได้จดทะเบียนไว้หรือยัง มีเลขทะเบียนอะไร ซึ่งบางครั้งหากเบอร์ผิดเพี้ยนจากที่เลขของจดทะเบียนไว้เล็กน้อยก็ไม่สามารถหาเจอได้ ดังนั้นเพื่อความสะดวกรวดเร็วของทุกฝ่าย กรุณาลงช่องว่าง พ่อ – แม่ ในแบบฟอร์มเป็นเลขทะเบียนที่สมาคมกำหนดให้ไว้ในใบพันธุ์ประวัติ จะเป็นพระคุณยิ่ง และเมื่อท่านจัดหาน้ำเชื้อไปจากที่ใดก็ควรขอสำเนาพันธุ์ประวัติจากเจ้าของพ่อพันธุ์นั้นไปด้วย ทั้งนี้เพื่อจะได้ทราบเลขทะเบียนของพ่อพันธุ์ตัวนั้น

9. ค่าใช้จ่ายในการจดทะเบียนฟาร์มและจดทะเบียนรับรองพันธุ์เป็นเงินเท่าไร ?

- จดทะเบียนฟาร์ม 200 บาท (เพียงครั้งเดียว)

- จดทะเบียนรับรองพันธุ์ ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายซึ่งท่านจะได้ใบพันธุ์ประวัติชั่วคราวเป็นกระดาษอ่อนที่ไม่มีลงนามนายทะเบียนและนายกสมาคม ฯ ตัวละ 1 แผ่น เพื่อให้ท่านเอาไว้อ้างอิงในการขอจดทะเบียนลูกหลานของโคตัวนั้น แต่ถ้าหากท่านต้องการใบพันธุ์ประวัติฉบับจริงเป็นกระดาษแข็งที่มีการลงนามของนายทะเบียนและนายกสมาคม ฯ เรียบร้อยแล้วท่านจะต้องจ่ายค่าธรรมเนียม ใบละ 200 บาท

10. ทำไม่ลูก D2 D3 สีจึงเพี้ยนบ่อยๆ?

คิดว่าทุกคนคงจะเคยเรียนกฎของเมนเดลในวิชาวิทยาศาสตร์ตั้งแต่สมัยเด็กๆ ความจริงเรื่องยังคงเป็นจริงตลอดไป กล่าวคือในสิ่งมีชีวิตมียีนที่ควบคุมลักษณะต่างๆแบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่คือยีนเด่นกับยีนด้อย หรือเรียกให้เข้าใจง่ายๆว่ายีนข่มกับยีนถูกข่ม ดังนั้นเมื่อนำเอาถั่วต้นสูงซึ่งมียีนข่มมาผสมกับต้นถั่วต้นเตี้ยซึ่งเป็นยีนถูกข่ม ลูกถั่วที่ได้ทั้งหมดจะเป็นต้นสูงทั้งหมด เพราะถูกยีนต้นสูงข่ม แต่เมื่อเอาลูกถั่วมาผสมกันเอง จะได้ลูกถั่วที่มีต้นเตี้ยออกมา 1 ใน 4

ทำนองเดียวกัน สีครีมหรือสีทองของพันธุ์ชาโรเลส์เป็นยีนข่ม เมื่อผสมกับแม่ลูกผสมพื้นเมือง*บราห์มัน ซึ่งเป็นยีนถูกข่ม ลูกทุกตัว(D1)จะมีสีครีมหรือสีทองทั้งหมด แต่เมื่อเอาลูก D1 มาผสมกันเอง ลูกประมาณ 1 ใน 4 ตัวจะเป็นสีอื่นที่ไม่ใช่สีครีมหรือสีทอง ทางสมาคมฯกำหนดลักษณะมาตรฐานความเป็นเลิศของโคพันธุ์กำแพงแสนว่าต้องเป็นสีครีม หรือสีทองหรืออย่างมากก็

เป็นสีแดง จึงจะจดทะเบียนให้ เมื่อทำการคัดเลือกเช่นนี้ต่อไป ในรุ่น D4 และ D5 ลูกโคทุกตัวจะเป็นสีตามกำหนดทั้งหมด

10. มีคนพูดว่า โค D ยิ่งสูงตัวยิ่งเล็กลง เรื่องนี้เป็นความจริงหรือไม่?

เรื่องนี้ก็เช่นเดียวกัน คุณสมบัติหรือลักษณะของโคถูกควบคุมด้วยยีน ลักษณะบางอย่าง เช่นสี ถูกควบคุมด้วยยีนคู่เดียว แต่มีอีกหลายๆลักษณะที่ถูกควบคุมด้วยยีนหลายคู่เช่น อัตราการเจริญเติบโต ขนาดของโคเมื่อเต็มวัยและเปอร์เซ็นต์ซากเป็นต้น ยีนในลูกจะได้จากพ่อครั้งหนึ่งกับแม่อีกครั้งหนึ่งโดยสุ่ม ซึ่งแน่นอนลูกส่วนหนึ่งจะดีเลิศ ลูกส่วนมากจะปานกลาง ลูกอีกส่วนหนึ่งจะด้อย ทางสมาคมฯได้กำหนดไว้ในมาตรฐานความเป็นเลิศเช่นกันว่าเพศเมียเต็มวัยน้ำหนักต้องไม่ต่ำกว่า 450 กก.เพศผู้ต้องไม่ต่ำกว่า 750 กก.จึงจะจดทะเบียนให้ ดังนั้นเมื่อคัดเลือกไปเช่นนี้ ในที่สุดเมื่อเป็น D5 ลูกทุกตัวต้องได้ตัวใหญ่สม่ำเสมอทั้งหมด

ความจริงเช่นนี้เกิดขึ้นในการสร้างโคพันธุ์ใหม่ทุกพันธุ์ในโลก

สมาชิกบางรายเสนอประวัติโคมาจดทะเบียนเพียงหวังจะขายโคให้ได้ราคาสูง ตัวที่ไม่ตรงกับมาตรฐานความเป็นเลิศที่สมาคมฯตั้งไว้ก็ส่งมาด้วย เมื่อทางสมาคมปฏิเสธในการจดทะเบียนให้ก็ไม่พอใจ เรื่องนี้ขอทำความเข้าใจว่าทุกอย่างต้องเป็นไปตามระเบียบ มิฉะนั้นแล้วการพัฒนาพันธุ์ให้มีคุณภาพดีเลิศย่อมเป็นไปได้ คิดถึงระยะยาวหากส่วนรวมอยู่ไม่ได้ส่วนตัวก็อยู่ไม่ได้เช่นกัน

โคสองตัวนี้อายุเท่ากัน ตัวเล็กเกิดในฟาร์มที่ไม่มี การคัดเลือกและคัดทิ้ง ตัวใหญ่เกิดในฟาร์มที่มี การคัดเลือกและคัดทิ้ง อย่างจริงจัง เวลาผ่านไป 14 ปี น้ำหนักตัวโคทั้ง 2 ฟาร์มแตกต่างกันเช่น ภาพนี้
ที่มา Taylor(1984)

11. จะทำอย่างไรกับโคที่ไม่สามารถจดทะเบียนได้(เพราะลักษณะไม่ตรงกับมาตรฐานความเป็นเลิศ)

เพศผู้ขุนเองหรือขายไปให้ผู้อื่นขุน เพศเมียเลี้ยงเองหรือขายไปให้ผู้อื่นเลี้ยงเพื่อผลิตลูก เพื่อเนื้ออย่างเดียวไม่ต้องหวังเรื่องการจะทะเบียนพันธุ์ ทางที่ดีควรผสมไขว้พันธุ์กับโคพันธุ์อื่นๆ เพื่อจะได้ความดีจากการเกิด เฮดเทอโรซิส(อภิมหาบุตร) แต่ต้องรักษาไม่ให้ลูกมีเลือดเมืองหนาวเกิน 62.5%